

פטור רק אם עשה מצוה, וכאן לא עשה מצוה, שעדיין לא הגיע זמנו להימול.

ואם היה לו שני תינוקות, אחד למול בערב שבת ואחד למול בשבת, ושכח, ומל את של ערב שבת בשבת —

רבי אליעזר מחייב הטאת, כי לשיטתו הטועה בדבר מצוה ועשה מצוה אינו פטור מחטאת.

ורבי יהושע פוטר משום שהטועה בדבר מצוה ועשה מצוה פטור.

ומוכת, שאף בדבר שיש לו קיצבה, כגון בשני תינוקות, שרק תינוק אחד עומד להימול בשבת, ובכל זאת פוטר רבי יהושע.

ואם כן תיקשי, מדוע אינו פוטר את השוחט זבח של יחיד לשם זבחי ציבור? שהרי הטועה בדבר מצוה ועשה מצוה פטור. וזה קיים מצוה, כי השוחט זבח שלא לשמו, הזבח כשר, ועשה מצוה.

אמר רב אמי: הכא במאי עסקינן, כגון שהיו עומדים בשעת המילה שני התינוקות, אחד של שבת ואחד של ערב שבת, שלא מל אותן עדיין.

ואירע שקדם ומל את של ערב שבת בשבת.

ונמצא דאיכא בשעת מילתו הך תינוק דשבת, דטריד ביה, שכיון שיודע שיש לו למול בשבת תינוק אחד, הרי הוא טרוד בדבר מצוה.

מה שאין כן בשוחט זבחים לשם זבחי ציבור. היות והכא מיירי בכגון שקדם ושחטינהו לאימורי ציבור ברישא. כך

שבשעה ששחט זבחים אחרים לשם קרבנות ציבור, הוא לא היה טרוד עוד בהקרבתם.

ופרכינן לרבי אמי: אי הכי, שהעמדנו את המשנה בכגון שכבר הקריב את קרבנות הציבור ושוב אין הוא טרוד בהם — זה ששנינו בהמשך המשנה "רבי מאיר אומר: אף השוחט לשם אימורי ציבור פטור", האם אף על גב דקדים ושחטינהו לאימורי ציבור ברישא, יפטור רבי מאיר, למרות שאינו טרוד בקרבנות הציבור.

הרי זה לא יתכן. כי —

והתניא: רבי חייא מאבל ערב [שם מקום] אמר בשם רבי מאיר:

לא נחלקו רבי אליעזר ורבי יהושע על מי שחיו לו שני תינוקות, אחד למול ערב שבת ואחד למול בשבת, ושכח, ומל את של ערב שבת בשבת — דחייב, אף על גב שעשה מצוה.

וקא סלקא דעתין שמל את שניהם. תחילה את התינוק שזמנו בשבת ולאחריו את התינוק שזמנו מערב שבת. ונמצא שכאשר מל את התינוק שזמנו מערב שבת כבר לא היה טרוד במילת תינוק שזמנו בשבת.

על מה נחלקו רבי אליעזר ורבי יהושע, על שחיו לו למול שני תינוקות, אחד למול אחר השבת, ואחד למול בשבת. ושכח, ומל את של אחר השבת בשבת ואת השני לא מל כלל. ונמצא שהיה טרוד במילתו של זה שזמנו למול בשבת, אלא שטעה והתחלף לו בזה שלאחר השבת.

ונמצא שטעה בדבר מצוה ועשה מצוה,